

Gynekologi

Gäller för: Klinisk patologi och cytologi

Utförs på: Patologavdelningen

Uterus:

Sändes färskt.

Om laboratoriet är stängt uppklippes preparatet i främre medellinjen och sträcker med hjälp av nålar på korkskiva med speciell uppmärksamhet på resektionsränder cervikalt. Undvik att skada preparatet mer än vad som är nödvändigt, speciellt vid förändringar i cervix. Det kan vara svårt med orientering av preparatet varför operatören ombedes göra sidomarkering (gärna med sutur på framsidan). Ev vaginalmanschett och parametrier sträcker ut vid canceroperation.

Cervixkon:

Märkes med sutur i främre medellinjen dvs. klockan 12. Uppklippning sker oftast enklast lateralt åt vänster (kl. 3). Preparatet sträcks noggrant på korkskiva med hjälp av knappnålar varvid nålar sättes i hörnen så att resränder tydligt framgår. Slemhinneytan, som inte får ligga mot korkskivan, vändes nedåt i formalinburk.

Cervix- och corpuskrap:

Lägg provet i formaldehyd. Olika fraktioner insänds i separata burkar.

Ovarier och tubor:

Fixeras hela, gärna hängande kvar på uterus om hysterektomi samtidigt göres. Märk gärna med sutur ut fokala fynd som t ex där ovarialtumör vuxit över på bäckenvägg.

Placenta:

Sändes helst färsk, ev. efter förvaring i kylskåp något dygn om laboratoriet är stängt. Om detta svårhanterligt lägges den hel i stor burk med rikligt formaldehyd. Observera att placenta skall medsändas vid undersökning av foster och barn som avlidit innan eller under förlossningen.

Obligatoriska uppgifter på PAD-remiss angående placenta:

- Moderns paritet
- Fostrets/barnets vikt, eventuellt dödsfall, synliga malformationer osv.
- Abnormiteter vid eventuellt tidigare graviditeter
- Graviditetsvecka (ultraljud, beräknad)
- Förtidig placentaavlossning
- Sjukdomar hos modern (hypertensiv sjukdom, diabetes mellitus: stadium och HbA1)
Berusningsmedel (nikotin, snus, alkohol, andra droger)

Foster:

Vid misstänkta missbildningar skickas foster inkl placenta till speciallaboratorium för obduktion.

Vid mindre än 13:e graviditetsveckan formaldehydfixering.

Fr o m 13:e graviditetsveckan gäller särskilda regler.

Observera kopplingen till placenta.

Obligatoriska uppgifter på obduktionsremissen:

- Graviditetens förlopp (tidiga värkar, cervixinsufficiens, tokolys, blödningar, infektion, Rh-inkompatibilitet, CTG)
- Förlossning (spontan, sectio, vakuumentraktion, annat)
- Placenta previa
- Fostervattenavgång - förtidig?
- Avvikande intrauterint läge av barnet
- Fostervatten (förmycket, förlite, normal, grön färg?)
- Navelsträngskomplikation
- Apgar